

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

588. An possit amovere officiales à Capitulo constitutos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Quaestio 587 Quid ergo possit quoad executionem commissionum Apostolicarum delegatarum Officiali, seu Vicario Episcopi.

1. **R** Esp. Commissa à Sede Apostolica, v. g. literas in forma dignum, dispensationes matrimoniales, & similia directa Episcopo, aut ejus Vicario generali exequi nequit aut expedire Vicarius Capituli sede vacante. Pax Jord. lib. 12. tit. 2. num. 28. sic decisum testans à S. Congregatione Concilii in *Cameracens.* 2. August. 1631. Barbof. *jur. eccles. lib. 1. cap. 32. num. 57.* testans sic resolvisse eandem S. Congregationem sub die 24. Maii 1621. dispensationes matrimoniales directas Episcopo, & ejus Vicario generali, si sedes vacare contingat, non posse per Vicarium Capituli expediri. Pirh. *ad tit. de offic. Vicar. num. 78.* Garcias *loc. cit. num. 41.* dicens, id certum; eò quòd Vicarius Capituli sede vacante non sit Vicarius Episcopi, sed Vicarius episcopalis jurisdictionis. Felin. *in cap. Eam te. de rescript. num. 17.* apud Layman. *in cap. Romana. de offic. Vicar. num. 16.* hinc etiam inferens, ut dictum supra *quest. 1. hujus capit.* quòd causa à Sede Apostolica delegata Vicario, seu Officiali Episcopi ab illo cognosci nequeat, si Episcopus mortuus sit; cum is idem Vicarius Episcopi à Capitulo assumptus, & confirmatus, non sit Vicarius Episcopi, sed Capituli. Contrarium tenentibus, quos citat *loc. cit.* Barbof. *Salas. de LL. d. 20. sect. 17. num. 124.* Ochogav. *de Sacram. tract. 4. de matrim. quest. 11. num. 23.* Basil. *Pont. de matrim. lib. 8. cap. 18. §. 1. num. 13.* Sanchez *de matrim. lib. 8. d. 27. num. 32.* à quibus, præcipue à Sanchez, quid in contrarium opponatur, & qualiter probabiliter fundamentum sententiæ oppositæ; quòd nempe Vicarius Capituli non sit Vicarius Episcopi, solvatur. Vide apud Layman. *loc. cit.* & à nobis relato supra *cit. quest. 1. hujus capit.*

2. Sed neque, si literæ & commissiones simpliciter directæ Vicario generali diœcesis, non dicendo: Vicario Episcopi; sed Vicario generali diœcesis, v. g. *Trevirensis*; vel simpliciter, Vicario *Trevirensi*; adhuc Vicarius Capituli sede vacante videtur non posse eas exequi. Ità expressè Garcias *loc. cit. num. 44.* & seq. Barbofa *loc. cit.* citans Leon. *in Thes. fori eccles. part. 1. cap. 10. num. 8.* Bonacinam *de LL. d. 1. quest. 3. punct. 8. §. 1. num. 7.* Riccium *in decis. Curia Archiepisc. Neapolit. decis. 44.* Novart. *in sum. Bullar. tit. capit. sede vac. num. 27.* Contrarium iterum à fortiore sententibus Sanchez, & aliis paulò antè citatis. Fundatur hæc sententia potissimum in stylo curiæ, & cancellariæ, quæ sede Episcopali vacante non dirigit hujusmodi literas in forma dignum, nec dispensationes, & similia Officiali Capituli, sed Episcopo viciniore, vel ejus Vicario. De quo stylo testatur Hieronym. Paul. *in præct. Cancell. in princip. vers. circa qualitatem personarum.* quod, inquit hi AA. Garcias & Barbofa, manifestum signum esse, nomine Officialis, seu Vicarii absolute prolati in literis, quæ diriguntur, v. g. Vicario *Trevirensi*, non intelligi Vicarium Capituli, sed Episcopi. Citat etiam pro hac sententia Garcias *loc. cit. num. 46.* & seq. aliquor Rotæ decisio-

nes, quarum una, nimirum in *Ilerdensi. pensio.* 4. Maii 1588. sic habet: Resolutum sententiam, de qua agitur, fuisse nullam. Cùm enim delegata fuisset causa à Sede Apostolica Officiali *Ilerdensi*, cujus officium exspiraverat per mortem Episcopi, & à Capitulo deputatus fuisset alius Officialis sede vacante, licet successerit Capitulum in locum Episcopi respectu jurisdictionis ordinariæ, non tamen successit respectu jurisdictionis delegatæ, &c. Non tamen videtur in hoc puncto latis sibi constare Barbof. dum *num. 59.* ait: & sic jam hodie Capitulum sede vacante exequi non potest causas Vicario Episcopi delegatas, nisi in commissione exprimeretur nomen diœcesis, v. g. Vicario *Bracharensi*; quia, dum sedes vacat, Vicarius est Officialis diœcesis illius. Ità novissimè *Vulpe. in pr. iudic. fori eccles. cap. 44. num. 6.*

3. De ceterò notandum, quod habet idem Barbofa *loc. cit. num. 10.* poterit tamen Vicarius Capituli sede vacante executioni demandare literas Episcopo per S. Congregationem directas, & ab illo non executas. S. Congregat. præposita negot. Episcoporum. & Regular. sub die 10. Aprilis 1615. nec non omne illud, quòd Episcopo mortuo per Bullam, seu Breve in causis jurisdictionem importantibus concessum erat, eadem S. Congregat. in *Tranensi. 26. Januarii. 1604.* & in *Neapol. 10. Februarii. anni ejusdem, &c.* Quod verò tradit Naldus ad decretal. *in cap. ad abolendam. de hæreticis, commissionem, seu delegationem factam Episcopo defuncto (intellige à Sede Apostolica) expediri posse per Vicarium Capituli, Diana part. 8. tr. 4. resol. 66. in fine.* dicit omnino improbabile; eò quòd causa delegatæ Episcopo mortuo expediri nequeant per ipsum Capitulum, utpote quod non succedit in jurisdictione Episcopi delegata, sed tantum in ordinaria.

Quaestio 588. An Vicarius Capitularis possit amovere Officiales à Capitulo constitutos?

R Esp. Juxta sententiam illam, quòd liceat Capitulo in actu electionis Vicarii Capitularis facultates restringere, & sibi aliqua reservare, quòd sicut Episcopus potest sibi eligere secretarium, ac ceteros ministros & officiales justitiæ, ità potest Capitulum sede vacante eosdem deputare tanquam necessarios ad jurisdictionem exercendam; maxime cùm soleat illorum deputatio Capitulo reservari in electione Vicarii Capitularis, juxta formulam impressam per Quarantam in *sum. Bullar. v. Capit. sede vac. num. 15.* quem à Pax-Jord. *lib. 12. tit. 2. n. 60.* recitatam lege. Ità Pignat. *rom. 9. consult. 159. num. 4.* Jam verò Vicarius Capitularis non potest hujusmodi Officiales amovere, sed tenetur eos adhibere, sicut tenetur Vicarius Episcopi, quia hujusmodi Officiales dicuntur Officiales jurisdictionis Episcopalis, cujus ipse dicitur Vicarius tanquam vices gerens Capituli, à quo jurisdictionem habet. Pignat. *loc. cit. num. 5.* citans Barbofam in *sum. decis. Apost. collect. 125. num. 10.* ubi is testatur, declaratum à S. Congregatione non licere Vicario ad suum libitum ministros illos amovere. Confirmatur hoc

hoc ipsum ex eo, quod Tridentinum disponens electionem Vicarii per Vicarium sede vacante faciendam non exclusit, quin possint constitui plures cum divisione jurisdictionis. Pignat. *loc. cit. num. 6.* prout id tradit Sbroz. *lib. 1. qu. 50. num. 3.* Garc. *part. 5. cap. 7. num. 36.* juxta dicta à nobis supra.

Questio 589. Num Vicarius Capituli visitare possit diocesim sine speciali commissione Capituli?

R Esp. De hoc dictum satis supra, ubi quaesitum, an id possit Capitulum.

Questio 590. Num Vicarius Capitularis celebrare possit synodum sine speciali commissione Capituli?

R Esp. Possit Capitulum per suum Vicarium celebrare synodum, ex Ventrigl. & alius dictum fuit supra, ubi an id competat Capitulo. Verum num id possit Vicarius ex generali commissione Vicariatus sine speciali Capituli mandato, non determinant illi Auctores, quia in re dicendum videtur, id eum posse sine speciali mandato, sicut absque illo visitare potest; cum visitare non minus sit inter ardua, quam cogere synodum; nec cogere synodum minus sit de lege jurisdictionis, quam visitare, lexque diocesana non minus urget unum, quam alterum; & tamen visitare potest Vicarius sine tali mandato: ergo & synodum cogere.

Questio 591. Num Vicarius Capituli dare possit licentiam edificandi nova monasteria?

R Esp. Id Vicarium non posse, expressè tenent Diana *p. 8. tract. 4. resol. 68. in fine.* Barbosa *jur. eccles. l. 1. c. 32. n. 60.* Pax *Jord. l. 12. tit. 2. n. 27.* pariter restantes, sic definitum à S. Congreg. Concil. *19. Febr. 1633.* Verum tamen legendus Fagn. *in c. non amplius. de institutionib. maxime à nu. 66.* ubi, quod servata forma, quam Clemens viii. praescripsit in Constitut. sua 99. edita 23. Jul. 1603. (cujus contentum quoad praesens punctum vide apud eundem Fagn. *loc. cit. nu. 65.* uti & apud Dian. *loc. cit.* multos Auctores referentem) Conventus Mendicantium erigi possunt de licentia Ordinarii, nec opus sit licentia sedis Apostolicae; quem intellectum esse Concilio Trid. probaverit S. Congregatio, quae etiam tam se Secretario, quam anteaetis temporibus multas monasteriorum erectiones probavit ab Ordinariis factas absque licentia sedis Apostolicae. Quin etiam ait Fagnanus *n. 70.* hanc facultatem novum monasterium erigendi S. Congregatio nec denegaverit Vicario generali Episcopi ad id speciale mandatum habenti; nec forsitan Vicario Capituli sede vacante. Et propterea quoddam monasterium Fratrum S. Dominici ceptum edificari de illius licentia respondit finiendum esse, & ad finem perducti. Quae omnia (ut pergit Fagn.) cogunt me credere apocripham esse decisionem, quam referunt Campanilis & alii, cum praefertim loquatur de Monachis, qui nullo jure ardeantur ad obtinendam super hoc licentiam sedis Apostolicae; nec talem decisionem usquam

P. Levanii Tract. III. De Capit. sed. vac.

reperi in libris publicis S. Congregationis. Quae de Vicario Capitulari, si vera sunt, videtur is ad hoc non secus, ac Vicarius Episcopi speciali mandato Capituli egere.

Questio 592. An Vicarius Capitularis possit licentiam dare novitio disponendi de bonis suis temporalibus?

R Esp. Affirmative. Ventrigl. *ro. 2. annot. 15. §. 2. nu. 51.* ubi ait, posse id concedere Capitulum, vel ejus Vicarium, cumque id indistincte, & sub disjunctione dicat, videtur ad hoc non requirere quoad Vicarium speciale mandatum Capituli; sed neque id est ex arduis, aut singularibus. Vide quae hac in parte dicta sunt supra de Capitulo. Et sic in genere posse Capitulum, vel ejus Vicarium concedere omnes licentias, quas poterat Episcopus, ait *nu. 51.* Ventrigl.

Questio 593. Num Vicarius Capituli exigere possit subsidium charitativum?

R Esp. Id eum posse, sed non nisi de mandato Capituli, Ventrigl. *loc. cit. nu. 48.* Vide de hoc dicta supra, ubi quid in hoc puncto possit Capitulum.

Questio 594. Num Vicarius Capituli supplere possit consensum ad hoc, ut Ecclesiastici graventur gabellis, & exactionibus?

R Esp. Negative. Pagn. *in c. novit. ne sed. vac. aliquid innovetur. nu. 21.* ubi: ad hujusmodi onera imponenda praeter alia exigitur deliberatio & consensus Episcopi & Cleri. Unde non sufficit consensus Vicarii Capitularis. Item *nu. 23.* ubi: renuntiationi immunitatis hujusmodi (intellige ab exactionibus) non potest Vicarius Capituli assensum praebere, quia Capitulum sede vacante non succedit in potestate alienandi jura & bona ecclesiae, &c. Vide dicta hoc in puncto de Capitulo.

Questio 595. An Vicarius Capituli immutare possit voluntates ultimas in casibus, in quibus id potest Episcopus?

R Esponder pariformiter de hoc quoad Capitulum, & ejus Vicarium Ventrigl. *loc. cit. n. 45.* adeoque videtur id posse sine speciali Capituli mandato.

Questio 596. An possit approbare confessarios, & approbatos revocare, & ubi inhabiles, reprobare?

R Esp. ad primum affirmative; constituere enim & approbare confessarios est jurisdictionis ordinaria, quam passim in hoc puncto exerceri videmus sine speciali mandato à Vicariis Episcoporum. Poterit itaque Vicarius Capitularis quoad haec omnia sine speciali mandato Capituli, quae supra diximus posse in hoc puncto Capitulum per suum Vicarium, adeoque etiam, ut expressè in terminis de Vicario Capitulari Ventrigl. *loc. cit. n. 44.* poterit is facultatem concedere confessariis absolvendi ab omnibus casibus Episcopo reserva-

V

ris,